

vonnis

GERECHT IN EERSTE AANLEG VAN ARUBA

Parketnummer : P-2018/03769

Uitspraak : 22 februari 2019

Tegenspraak

Vonnis van dit Gerecht

in de strafzaak tegen de verdachte:

Fernando LATORRACA,
geboren op 13 april 1967 in Argentinië,
wonende in Aruba, adres: Tanki Leendert 135-M.

Onderzoek van de zaak

Dit vonnis is gewezen naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting. De verdachte is bijgestaan door zijn raadsman, mr. C.F.K.J. Lejuez, advocaat in Aruba.

De officieren van justitie, mrs. W. Bos en W.V. Gerretschien, hebben ter terechtzitting gevorderd dat het Gerecht het ten laste gelegde bewezen zal verklaren en de verdachte daarvoor zal veroordelen tot een

- taakstraf voor de duur van 40 uren, subsidiair 20 dagen vervangende hechtenis;
- geheel voorwaardelijke gevangenisstraf voor de duur van 2 weken met een proeftijd van 3 jaren.

De raadsman heeft primair bepleit dat de verdachte zal worden vrijgesproken van het ten laste gelegde en subsidiair heeft hij een strafmaatverweer gevoerd.

Tenlastelegging

Aan de verdachte wordt – kort en zakelijk weergegeven – ten laste gelegd dat hij zich schuldig heeft gemaakt aan actieve ambtelijke omkoping.

De tekst van de tenlastelegging, zoals deze op de terechtzitting d.d. 14 januari 2019, overeenkomstig de vordering van de officier is gewijzigd, is als bijlage I aan dit vonnis gehecht.

Formele voorvragen

Het Gerecht stelt vast dat de dagvaarding geldig is, dat het bevoegd is tot kennismaking van de zaak, dat het openbaar ministerie ontvankelijk is in zijn vervolging en dat er geen redenen zijn voor schorsing van de vervolging.

Bewezenverklaring

~~hij op een of meer tijdstippen in of omstreeks de periode van 1 augustus 9 september 2016 tot en met 28 maart 2017 te Aruba tezamen en in vereniging met een of meer anderen, althans alleen, de minister van Sociale Zaken, Jeugd en Arbeid, althans de minister, belast met arbeid en/of de Stichting Leadership and Excellence en/of een~~

A: Ja, ik ken deze brief. Door middel van deze brief hebben wij, daarmee bedoel ik mijn echtgenote en ik, getracht om de aandacht van minister Paul CROES te krijgen zodat hij medeleven kon tonen in het geval van Bibi en zodoende haar zou kunnen helpen met het verkrijgen van haar werkvergunning.

4. proces-verbaal van bevindingen d.d. 27 september 2017 (map 44, p. 1220-1227), inhoudende als relaas van de verbalisant:

Ik, verbalisant, heb nader onderzoek verricht naar enkele stortingen die voorkomen in de bankgegevens van stichting Leadership & Excellence. Uit dit onderzoek gebleken dat op 9 september 2016 het bedrijf C.F. LOS MULIS N.V. een storting heeft gedaan van AWG 1.000 gulden op de bankrekening van de stichting Leadership & Excellence. Vervolgens heb ik, verbalisant, een onderzoek ingesteld op de web van de Kamer van Koophandel Aruba naar het bedrijf C.F. LOS MULIS N.V. Hieruit is gebleken dat Dushi Bagels & Burgers de bedrijfsnaam is van LOS MULIS.

Ik, verbalisant, heb in de DPL gegevens gezocht op de eerder genoemde naam C.F. LOS MULIS. Gebleken is dat in 2016 een aanvraag voor een werkvergunning ingediend was voor een werknemer van het bedrijf Dushi Bagels & Burgers) waarbij een van de tussenpersonen Latorraca was, dat op 1 september 2016 een aanvraag is ingediend om advies toetreding tot de arbeidsmarkt Bibi Khan.

Bevindingen uit de whatsappgesprekken tussen Croes en Latorraca

Op 20 augustus 2016 stuurt Latorraca naar Croes:
Paul. Laat Roque maandag komen voor het geld van de tickets.

Kort na dit bericht, tevens op 20 augustus 2016, stuurt Paul Croes naar Latorraca:
Geen probleem broer. Maar kom vandaag even langs.

Op 29 augustus 2016 stuurt Latorraca naar Croes:
Goedenmiddag meneer. Heb je de brief voor Bibi al. Roque is het cheque niet komen halen. Groeten.

Bewijsoverwegingen

Algemene overwegingen

Ondernemers in Aruba hebben, zoals overal ter wereld, werknemers nodig. Deze (potentiele) werknemers worden vaak in het buitenland geworven en gevonden. Voordat ze aan de slag kunnen behoeven deze werknemers een verblijfsvergunning met toestemming voor arbeid, af te geven door DIMAS. Deze toestemming wordt in de regel, als het om lager geschoold werk gaat, niet afgegeven, omdat de overheid de lokale werkeloosheid wil bestrijden. Voordat de toestemming wordt gegeven voert DPL een arbeidsmarkttoets uit, om na te gaan of niet een Arubaan de vacature kan vervullen. Het beleid ter zake staat toe dat de Minister van Arbeid (hierna telkens: de minister) onder bepaalde voorwaarden een ontheffing van deze arbeidsmarkttoets verleent. De verdenking is dat verdachte ten behoeve van het verkrijgen van ontheffingen van de arbeidsmarkttoets de minister heeft omgekocht

door kaarten te kopen voor het door de stichting van de minister georganiseerde kerstconcert.

Hierbij is van belang dat, zoals vrijwel alle verdachten in het onderzoek Ibis hebben benadrukt, Aruba een kleinschalige maatschappij is. Anders dan bijvoorbeeld in Nederland, is het in Aruba niet ongewoon om rechtstreeks contact te hebben met een minister. Er is sprake van een wederzijdse afhankelijkheidsrelatie die inherent is aan kleinschaligheid. Door het restrictieve toelatingsbeleid voor buitenlandse werknemers is de ondernemer afhankelijk van de minister voor het verkrijgen van een ontheffing van de arbeidsmarkttoets. De minister en zijn partij zijn op hun beurt afhankelijk van ondernemers en hun achterban voor steun voor hun beleid en stemmen voor hun herverkiezing. Het is derhalve van belang om over en weer een werkbare, min of meer vriendschappelijke relatie te onderhouden. Een goede persoonlijke relatie kan voordelig zijn. Het verstoord raken van die relatie kan daarentegen ernstige negatieve gevolgen hebben voor de onderneming, respectievelijk de politicus. Het Gerecht betreft deze als feiten van algemene bekendheid aangemerkte maatschappelijke omstandigheden bij de beoordeling van de tenlastelegging.

Standpunt verdediging

De raadsman heeft bepleit dat verdachte dient te worden vrijgesproken van het ten laste gelegde. Daartoe heeft hij aangevoerd dat geen sprake is geweest van het doen van een gift. Voor zover bewezen kan worden dat verdachte een gift heeft gedaan, kan volgens de raadsman niet wettig en overtuigend worden bewezen dat verdachte de gift deed in ruil voor een ontheffing van de arbeidsmarkttoets.

Bewijswaardering

Ten aanzien van het verweer van de raadsman dat geen sprake is geweest van het doen van een gift overweegt het Gerecht als volgt. Verdachte heeft op 9 september 2016 in verband met de aankoop van 10 kaarten voor een evenement van de stichting van de minister een cheque uitgeschreven ter hoogte van Awg. 1.000,00. Anders dan de raadsman is het Gerecht van oordeel dat een dergelijke betaling gekwalificeerd moet worden als het doen van een gift. Dat er een kerstconcert tegenover de betaling aan de stichting stond, wil niet zeggen dat geen sprake is van een gift. Immers, het begrip 'gift' kent in de omkopingsbepalingen een ruime reikwijdte. De Hoge Raad heeft reeds in 1916 geoordeeld dat onder het doen van een gift wordt verstaan elk overdragen aan een ander van iets dat voor die ander waarde heeft. Het verweer wordt verworpen.

Een 'omkoper' is, op grond van artikel 2:128 Sr, slechts strafbaar indien hij een gift of belofte doet met het oogmerk om de ambtenaar ergens toe te bewegen, dan wel, indien hij een gift of belofte doet *naar aanleiding van* iets dat de ambtenaar heeft gedaan). Het gaat om de hoogste graad van opzet; het naaste doel van de dader. Opzet als noodzakelijkheidsbewustzijn is niet voldoende. Een 'omkoper' die niet omkoping tot doel heeft, maar wel weet dat de ambtenaar door zijn gift zal worden bewogen, heeft geen oogmerk en is niet strafbaar.

Op grond van het dossier en het verhandelde ter terechtzitting gaat het Gerecht uit van de volgende feiten en omstandigheden. Verdachte wilde een vrouw in dienst nemen vanwege haar slechte privésituatie en heeft zich om die reden in augustus 2016 tot de minister gewend in verband met een aanvraag voor een ontheffing van de arbeidsmarkttoets. Uit het dossier blijkt dat de minister op 19 augustus 2016 de ontheffing heeft verleend. Een dag later stuurt verdachte een bericht naar de minister waarin hij mededeelde dat de chauffeur van de minister het geld voor de tickets kon komen ophalen. . Op 29 augustus 2016 stuurt verdachte het volgende bericht naar de minister: *“Goedemiddag meneer. Heb je de brief voor Bibi al? Roque is de cheque niet komen halen. Groeten.”* Die cheque wordt op 9 september 2016 geïncasseerd. Uit het dossier volgt dat verdachte Awg. 1.000,00 heeft betaald voor tickets voor een evenement van de stichting van de verdachte

In het bericht van 29 augustus 2016 noemt verdachte de aanvraag voor de ontheffing en de betaling voor de kaarten in één adem. Het Gerecht is van oordeel dat er, het vorenoverwogene in samenhang beziend, een relatie bestaat tussen enerzijds de betaling voor de kaarten en anderzijds de verleende ontheffing. Naar zijn uiterlijke verschijningsvormen kan het niet anders zijn dan dat verdachte met zijn betaling aan de stichting van de minister het doel (oogmerk) had om van de minister een positief besluit op zijn aanvraag te krijgen. Het Gerecht neemt daarbij in aanmerking dat uit het dossier is gebleken dat noch verdachte, noch zijn werknemers geïnteresseerd waren in het kerstfeest. Hieraan kan niet afdoen dat verdachte nobele motieven had bij het helpen van Bibi Khan.

Conclusie

Gelet op het vorenstaande is het Gerecht van oordeel dat wettig en overtuigend bewezen kan worden dat verdachte kaarten voor het kerstconcert heeft gekocht naar aanleiding van iets wat de minister had gedaan, namelijk het accorderen van de ingediende aanvraag voor een ontheffing van de arbeidsmarkt. Daarnaast was de gift bedoeld om de relatie te onderhouden met het oog op toekomstige verzoeken.

Strafbaarheid en kwalificatie van het bewezen verklaarde

Het bewezen feit levert op:

aan een ambtenaar een gift doen met het oogmerk om hem te bewegen om in zijn bediening, in strijd met zijn plicht, iets te doen

en

aan een ambtenaar een gift doen naar aanleiding van hetgeen door deze in zijn bediening, in strijd met zijn plicht, is gedaan

Er zijn geen feiten of omstandigheden aannemelijk geworden die de strafbaarheid van de feiten uitsluiten. De feiten zijn dus strafbaar.

Strafbaarheid van de verdachte

Er zijn geen feiten of omstandigheden aannemelijk geworden die de strafbaarheid van de verdachte uitsluiten. De verdachte is daarom strafbaar voor het hiervoor bewezen verklaarde.

Oplegging van straf

De officier van justitie heeft, gevorderd dat de verdachte zal worden veroordeeld tot een taakstraf voor de duur van 40 uren, subsidiair 20 dagen vervangende hechtenis en een geheel voorwaardelijke gevangenisstraf voor de duur van 2 weken met een proeftijd van 3 jaren.

De verdediging heeft een strafmaatverweer gevoerd.

Het Gerecht overweegt als volgt. Bij de bepaling van de op te leggen straf wordt gelet op de aard en de ernst van hetgeen bewezen is verklaard, op de omstandigheden waaronder het bewezen verklaarde is begaan, op de mate waarin de gedraging aan de verdachte te verwijten en op de persoon van de verdachte, zoals een en ander bij het onderzoek ter terechtzitting naar voren is gekomen. Daarbij wordt rekening gehouden met de ernst van het bewezen verklaarde in verhouding tot andere strafbare feiten, zoals die onder meer tot uitdrukking komt in de hierop gestelde wettelijke strafmaxima en in de straffen die voor soortgelijke feiten worden opgelegd.

Verdachte heeft zich schuldig gemaakt aan het betalen van steekpenningen aan minister Croes. Deze vroeg hem om een donatie. Verdachte voldeed aan dit verzoek om de minister te bewegen hem te helpen bij het verlenen van een ontheffing van de arbeidsmarkttoets. Het betalen van steekpenningen houdt een systeem van corruptie in stand. Het Gerecht neemt verdachte zijn handelen kwalijk.

Daar staat tegenover dat verdachte, door zijn van de minister afhankelijke positie, in een lastig parket zat. Het Gerecht wil aannemen dat verdachte met het in dienst nemen van de betreffende werknemer goede bedoelingen had en dat verdachte geen voordeel voor zichzelf nastreefde.

In vergelijkbare gevallen in onderzoek Ibis heeft de officier van justitie een gedeeltelijk voorwaardelijke geldboete geëist. Het Gerecht ziet daarin aanleiding om aan verdachte een daaraan vergelijkbare straf op te leggen, als na te noemen.

Toepasselijke wettelijke voorschriften

De op te leggen straffen zijn gegrond op de artikelen 1:19, 1:20, 1:21, 1:54, 1:58 en 2:128 van het Wetboek van Strafrecht van Aruba.

BESLISSING

Het Gerecht:

verklaart het openbaar ministerie ontvankelijk in de strafvervolgning van de verdachte;

verklaart wettig en overtuigend bewezen dat de verdachte het onder 1 ten laste gelegde feit heeft begaan, als hiervoor weergegeven;

verklaart niet bewezen hetgeen aan de verdachte meer of anders is ten laste gelegd en spreekt hem daarvan vrij;

kwalificeert het bewezen verklaarde als hiervoor omschreven;

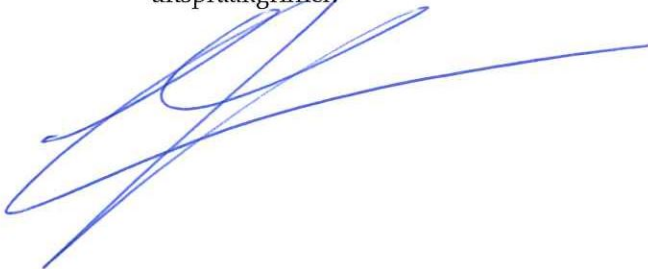
verklaart het bewezen verklaarde strafbaar en de verdachte daarvoor strafbaar;

veroordeelt de verdachte tot een **geldboete van Awg. 5.000,00 (vijfduizend Arubaanse Florin)**, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door **60 (zestig) dagen hechtenis**;

bepaalt dat een gedeelte van deze geldboete een gedeelte, groot **Awg. 2500,00 (vijfentwintighonderd Arubaanse Florin)**, niet ten uitvoer zal worden gelegd, tenzij de rechter later anders mocht gelasten omdat de verdachte zich voor het einde van een proeftijd, van **3 (drie) jaren** aan een strafbaar feit heeft schuldig gemaakt.

Dit vonnis is gewezen door de rechter mr. D. Gruijters, bijgestaan door mr. M. Witteman (zittingsgriffier), en op 22 februari 2019 in tegenwoordigheid van de griffier uitgesproken ter openbare terechtzitting van het Gerecht in Aruba.

uitspraakgriffier



BIJLAGE 1

Gewijzigde tenlastelegging

Aan de verdachte wordt ten laste gelegd dat:

hij op een of meer tijdstippen in of omstreeks de periode van 1 augustus 2016 tot en met 28 maart 2017 te Aruba tezamen en in vereniging met een of meer anderen, althans alleen, de minister van Sociale Zaken, Jeugd en Arbeid, althans de minister, belast met arbeid en/of de Stichting Leadership and Excellence en/of een of meer andere (rechts)personen een of meer giften en/of beloften en/of diensten deed en/of aanbod,

namelijk (telkens) een of meer geldbedragen en/of de belofte om aan voormelde Minister en/of stichting en/of een of meer andere (rechts)personen een of meer geldbedragen te doen toekomen,

zulks met het oogmerk om voormelde Minister te bewegen in zijn bediening, al dan niet in strijd met zijn plicht, iets te doen en/of na te laten en/of ten gevolge van of naar aanleiding van hetgeen door voormelde Minister in zijn huidige en/of vorige bediening, al dan niet in strijd met zijn plicht, is gedaan of nagelaten,

namelijk (telkens)

A

het verlenen van ontheffingen van de door het Departamento di Progreso Laboral te verrichten arbeidsmarkttoets en/of het accorderen van aanvragen tot zulke ontheffingen en/of het herzien, wijzigen en/of passeren van beslissingen en/of adviezen van het Departamento di Progreso Laboral en/of het (bevorderen van) het afgeven van verklaringen van geen bezwaar en/of positieve verklaringen tot toetreding tot de arbeidsmarkt (door het Departamento di Progreso Laboral) en/of het (aldus bevorderen van het) afgeven van (tijdelijke) verblijfsvergunningen (met arbeid) (door het Departamento di Integracion, Maneho y Admision di Stranhero)

en/of

B

het verkrijgen en/of verwerven van een voorkeursbehandeling door voormelde Minister en/of het laten ontstaan, in stand houden, onderhouden en/of verbeteren van een relatie tussen hem en/of zijn mededader(s) en voormelde Minister waarin laatstgenoemde niet meer zo vrij, onbeïnvloed, onafhankelijk en/of objectief was/kon zijn bij het nemen van beslissingen in relatie tot hem en/of zijn mededader(s) als in het geval dat hij en/of zijn mededader(s) die giften, beloften en/of diensten niet hadden gedaan en/of aangeboden.

